

Telugu Bhakti Pages

www.telugubhakti.com

Printer friendly version

Join Telugu Bhakti Pages group to get updates/ to participate in Dharmic discussions and to share thrilling religious views and divine experiences.

Click <http://groups.yahoo.com/group/TeluguBhaktiPages/>

శ్రీమద్భగవద్గీత

ఓం శ్రీపరమాత్మనే నమః

అథ పంచదశోఽధ్యాయః - పురుషోత్తమయోగః

శ్రీభగవాన్ ఉవాచ

1 ఊర్ధ్వమూలమధశ్శాఖమ్ అశ్వత్థం ప్రాహురవ్యయమ్ ।

ఛందాంసి యస్య పర్ణాని యస్తం వేద స వేదవిత్ ॥

ఊర్ధ్వమూలం-అధః శాఖం-అశ్వత్థం-ప్రాహుః-అవ్యయం

ఛందాంసి-యస్య-పర్ణాని-యః-తం-వేద-సః-వేదవిత్

ఊర్ధ్వమూలం= మూలము పైన గలదియు, అధః శాఖం= శాఖలు క్రింద గలదియు, అశ్వత్థం= అశ్వత్థమును, అవ్యయం= నశించని దానినిగ, ప్రాహుః= చెప్పిరి, యస్య = దేనికి, ఛందాంసి= వేదములు, పర్ణాని= ఆకులో, తం=దానిని, యః= ఎవడు, వేద గ్రహించుచున్నాడో, సః=వాడు, వేదవిత్= వేదార్థమును తెలిసినవాడు.

శ్రీ కృష్ణ భగవానుడు పలికెను - ఆదిపురుషుడైన పరమేశ్వరుడే మూలముగా, బ్రహ్మయే ముఖ్యశాఖగా , వేదములే ఆకులు గా గల ఈ సంసారరూప - అశ్వత్థవృక్షము

శాశ్వతమైనది. ఈ సంసారవృక్షతత్త్వమును మూలసహితముగా తెలిసినవాడు నిజముగా వేదార్థములను తెలిసిన వాడు.

2 అధశ్చోర్ధ్వం ప్రస్పతాస్తస్య శాఖా

గుణప్రవృద్ధా విషయప్రవాలాః ।

అధశ్చమూలాన్యనుసంతతాని

కర్మానుబంధీని మనుష్యలోకే ॥

అధః-చ- ఊర్ధ్వం-ప్రస్పతాః-తస్య-శాఖాః-గుణప్రవృద్ధాః-విషయ ప్రవాలాః

అధః-చ-మూలాని-అనుసంతతాని-కర్మానుబంధీని-మనుష్యలోకే

తస్య=దానియొక్క, శాఖాః=కొమ్మలు, గుణప్రవృద్ధాః= గుణములచే వృద్ధి నొందియున్నవి, విషయ ప్రవాలాః = విషయములనెడి చిగుళ్ళు గలవి, అధః చ= క్రిందికిని, ఊర్ధ్వం= మీదికిని, ప్రస్పతాః= వ్యాపించియున్నవి, మూలాని = వెళ్ళు, కర్మానుబంధీని= కర్మానుబంధము గలవియై, మనుష్యలోకే= మనుష్యలోకమునందు, అధః చ= క్రిందను, అనుసంతతాని= విస్తరించియున్నవి.

ఈ సంసారవృక్షమును త్రిగుణములనెడి జలములు తడుపుచుండును. ఆ జలములచే వృద్ధిపొందు శాఖలే దేవమనుష్యతిర్యగ్యోనులలో జన్మించు ప్రాణులు, చిగుళ్లే విషయభోగములు. ఈ శాఖముల, చిగుళ్ళు సర్వత్ర వ్యాపించి యున్నవి. మనుజులను కర్మానుసారముగా బంధించు అహంకార మమకార వాసనలనెడి వేర్లు, ఊడలు అన్నిలోకములలోను క్రింద, పైన వ్యాపించి ఉన్నవి.

3 న రూపమస్యేహ తథోపలభ్యతే

నాంతో న చాదిర్న చ సంప్రతిష్ఠా ।

అశ్వత్థమేనం సువిరూఢమూలమ్

అసంగశస్త్రేణ దృఢేన చిత్త్వా ॥

న-రూపం-అస్య-ఇహ-తథా-ఉపలభ్యతే-న-అంతః-న-చ-ఆదిః-న-చ-సంప్రతిష్ఠా

అశ్వత్థం- ఏనం-సువిరూఢమూలం- అసంగశస్త్రేణ-దృఢేన-చిత్త్వా

ఈ సంసార వృక్షమును బాగుగా పరిశీలించి చూచినచో ఇందు వర్ణింపబడిన రీతిగా లభ్యము గాదు. ఇది ఆదియు, అంతము, సరియైన స్థితియు లేనిది. కనుక అహంకారమును కారవాసనారూపములైన ధృఢమైన వేర్లు, ఊడలు గల ఈ సంసారరూప - అశ్వత్థవృక్షమును సునిశితమైన వైరాగ్యమనెడి శస్త్రముతో ఖండించి...

4 తతః పదం తత్పరిమార్గితవ్యం

యస్మిన్ గతా న నివర్తంతి భూయః ।

తమేవ చాద్యం పురుషం ప్రపద్యే

యతః ప్రవృత్తిః ప్రస్ఫుతా పురాణీ ॥

తతః-పదం-తత్-పరిమార్గితవ్యం-యస్మిన్-గతాః-న-నివర్తంతి- భూయః

తం- ఏవ-చ- ఆద్యం-పురుషం-ప్రపద్యే-యతః-ప్రవృత్తిః- ప్రస్ఫుతా-పురాణీ

ఇహ= ఈ లోకమునందు, అస్య= ఈ అశ్వత్థ వృక్షమునకు, రూపం= స్వరూపము, న ఉపలభ్యతే= పొందశక్యము గాదు, తథా=అలాగుననే, ఆదిః న= ఆది తెలియకున్నది, అంతః చ న= అంతము తెలియకున్నది, సంప్రతిష్ఠా న చ = స్థితియును తెలియకున్నది, సువిరూఢమూలం= పాతుకొన్న వేళ్ళుగల, ఏనం= ఈ, అశ్వత్థం= అశ్వత్థమును, దృఢేన= దృఢమైన, అసంగ శస్త్రేణ= అసంగ శస్త్రముచే, చిత్త్వా= ఛేదించి, తతః= తరువాత, యస్మిన్= దేనియందు, గతాః= మరలినవారు, భూయః=మరల, న నివర్తంతి = మరలరో, యతః= ఎవనివలన, పురాణీ= అనాదియైన, ప్రవృత్తిః= ప్రవృత్తి, ప్రస్ఫుతా= వ్యాప్తమైనదో, ఆద్యం= ఆద్యుడైన, తం= ఆ, పురుషం ఏవ చ = పురుషుడగు

నారాయణునే, ప్రపద్యే= శరణు పొందుచున్నాను, తత్= ఆ, పదం= స్థానము, పరిమార్గితవ్యం= అన్వేషించదగినది.

అనంతరము ఆ పరమపదరూపుడైన పరమేశ్వరుని సర్వతోముఖముగ అన్వేషింపవలెను. ఈ పరమపదమును చేరిన పురుషులు ఈ జగత్తునకు మరలరారు. అట్టి పరమేశ్వరునినుండియే ఈ సనాతనమైన సంసారవృక్షపరంపర విస్తరించియున్నది. అట్టి పరమాత్ముని శరణుపొంది, దృఢ నిశ్చయముతో ఆ పరమేశ్వరుని సదా మనన, నిదిధ్యాసాదులు చేయవలెను.

5 నిర్మానమోహో జితసంగదోషో

అధ్యాత్మనిత్యా వినివృత్తకామాః ।

ద్వంద్వైర్విముక్తాః సుఖదుఃఖసంజ్ఞైః

గచ్ఛంత్యమూఢాః పదమవ్యయం తత్ ॥

నిర్మానమోహోః-జితసంగదోషోః-అధ్యాత్మనిత్యాః-వినివృత్త కామాః

ద్వంద్వైః-విముక్తాః-సుఖదుఃఖ-సంజ్ఞైః-గచ్ఛంతి-అమూఢాః-పదం-అవ్యయం-
తత్

నిర్మానమోహోః= అభిమానము మోహము లేనివారును, జితసంగదోషోః= సంగత్వ దోషమును జయించినవారు, అధ్యాత్మ నిత్యాః= ఆత్మజ్ఞానము కలవారును, వినివృత్త కామాః= కామములను త్యజించినవారు, సుఖదుఃఖసంజ్ఞైః= సుఖదుఃఖరూపములైన, ద్వంద్వైః= ద్వంద్వములచేత, విముక్తాః= విముక్తులగు, అమూఢాః= జ్ఞానులు, అవ్యయం= నశించని, తత్= ఆ, పదం= పదమును, గచ్ఛంతి= పొందుచున్నారు.

దురభిమానమును, మోహమును వదిలిపెట్టినవారు, ఆసక్తియను దోషమును జయించినవారును, ప్రాపంచికవాంఛలవదిలినవారు పరమాత్మ స్వరూపము నందు

నిత్యము చలించువారు, సుఖదుఃఖాదిద్వంద్వముల నుండి విముక్తులైన వారును అగు జ్ఞానులు శాశ్వతమైన ఆ పరమపదమును పొందుదురు.

6 న తద్భాసయతే సూర్యో న శశాంకో న పావకః ।

యద్గత్వా న నివర్తంతే తద్ధామ పరమం మమ ॥

న-తత్-భాసయతే-సూర్యః-న-శశాంకః-న-పావకః

యత్-గత్వా-న-నివర్తంతే-తత్-ధామ-పరమం-మమ

యత్=దేనిని, గత్వా= పొంది, న నివర్తంతే=తిరిగి రారో, తత్= అది, సూర్యః= సూర్యుడు, న భాసయతే= ప్రకాశింప జేయజాలడు, శశాంకః= చంద్రుడు, న భాసయతే= ప్రకాశింప జేయజాలడు, పావకః=అగ్ని, న భాసయతే= ప్రకాశింప జేయజాలడు, తత్= అది, మమ= నాయొక్క, పరమం= ఉత్తమమైన, ధామ= ధామము.

స్వయంప్రకాశస్వరూపమైన ఆ పరమాత్మను సూర్యుడు గాని, చంద్రుడుగాని, అగ్నిగాని ప్రకాశింపజేయజాలరు. అట్టి పరంధామమును చేరిన పుణ్యాత్ములు మఱల ఈ జగత్తున ప్రవేశింపరు.

7 మమైవాంశో జీవలోకే జీవభూతః సనాతనః ।

మనఃపప్యోనీంద్రియాణి ప్రకృతిస్థాని కర్షతి ॥

మమ- ఏవ-అంశః-జీవలోకే-జీవభూతః-సనాతనః

మనః-పప్యోని- ఇంద్రియాణి-ప్రకృతిస్థాని-కర్షతి

సనాతనః=శాశ్వతమైన, మమ ఏవ= కేవలం నా యొక్క, అంశః= అంశము, జీవభూతః= జీవుడై, జీవలోకే= జీవలోకము నందు, ప్రకృతి స్థాని= ప్రకృతియందున్న, మనః పప్యోని= మనస్సుతో కూడి ఆరుయైన, ఇంద్రియాణి= ఇంద్రియములను, కర్షతి= ఆకర్షించుచున్నది.

ఈ దేహమునందున్న సనాతనమైన జీవాత్మ నా అంశయే. అది ప్రకృతియందు స్థితములైన మనస్సు ఇంద్రియములను శబ్దది విషయములద్వారా తనవైపు ఆకర్షించును.

8 శరీరం యదవాప్నోతి యచ్ఛాప్యత్రామతీశ్వరః ।

గృహీత్వైతానిసంయాతి వాయుర్గంధానివాశయాత్ ॥

శరీరం-యత్-అవాప్నోతి-యత్-చ-అపి- ఉత్త్రామతి- ఈశ్వరః

గృహీత్వా- ఏతాని-సంయాతి-వాయుః-గంధాన్- ఇవ- ఆశయాత్

ఈశ్వరః= ఈశ్వరుడు, యత్= ఎప్పుడు, శరీరం= శరీరమును, అవాప్నోతి= పొందుచున్నాడో, యత్ చ అపి= ఎప్పుడు, ఉత్త్రామతి = విడుచుచున్నాడో, వాయుః= గాలి, ఆశయాత్= సౌరభస్థానము నుండి, గంధాన్ ఇవ= గంధమువలె, ఏతాని= ఈ ఇంద్రియములను, గృహీత్వా= గ్రహించి, సంయాతి= వెలువడు చున్నాడు.

వాయువు వాసనలను ఒకచోటినుండి మఱియొకచోటికి తీసికొని పోయినట్లుగా దేహాదులకు స్వామియైన జీవాత్మ ఒక శరీరమును త్యజించునపుడు, మనస్సును ఇంద్రియములను గ్రహించి, వాటితో గూడ మఱొక శరీరమును పొందును.

9 శ్రోత్రం చక్షుః స్పర్శనం చ రసనం ప్రాణమేవ చ ।

అధిష్ఠాయ మనశ్చాయం విషయానుపసేవతే ॥

శ్రోత్రం-చక్షుః-స్పర్శనం-చ-రసనం-ప్రాణం- ఏవ-చ

అధిష్ఠాయ-మనః-చ-అయం-విషయాన్- ఉపసేవతే

అయం= ఈ, శ్రోత్రం= చెవిని, చక్షుః= కంటిని, స్పర్శనం చ= చర్మమును, రసనం= నాలుకను, ప్రాణం ఏవ చ= ముక్కును, మనః చ= మనస్సును, అధిష్ఠాయ= అధిష్టించి, విషయాన్= విషయములను, ఉపసేవతే= అనుభవించుచున్నాడు.

ఈ జీవాత్మ పంచేంద్రి యములను, మనస్సును ఆశ్రయించి, శబ్దాది విషయములను అనుభవించును.

10 ఉత్క్రామంతం స్థితం వాపి భుంజానం వా గుణాన్వితమ్ ।

విమూఢా నానుపశ్యంతి పశ్యంతి జ్ఞానచక్షుషః ॥

ఉత్క్రామంతం-స్థితం-వా-అపి-భుంజానం-వా-గుణాన్వితం

విమూఢాః-న-అనుపశ్యంతి-పశ్యంతి-జ్ఞానచక్షుషః

ఉత్క్రామంతం= వెడలునట్టివానినిగాని, స్థితం వా అపి= ఉన్నవానిని గాన, భుంజానం వా= అనుభవించుచున్న వానినిగాని, గుణాన్వితం= గుణములతో గూడిన వానిని, విమూఢాః= అజ్ఞానులు, న అనుపశ్యంతి= చూడజాలరు, జ్ఞానచక్షుషః= జ్ఞానదృష్టిగలవారు, పశ్యంతి= చూచుచున్నారు.

జీవాత్మ శరీరమును త్యజించునప్పుడును, శరీరమునందు స్థితుడై యున్నప్పుడును, విషయభోగములను అనుభవించు చున్నప్పుడును, త్రిగుణములతో కూడియున్నప్పుడును అజ్ఞానులు తెలిసికొనలేరు. కేవలము వివేకశీలురైన జ్ఞానులే తమ జ్ఞాననేత్రములవలన స్వస్వరూపమును తెలిసికొనుచున్నారు.

11 యతంతో యోగినశ్చైనం పశ్యంత్యాత్మస్యవస్థితమ్ ।

యతంతోఽప్యకృతత్మానో నైనం పశ్యంత్యచేతసః ॥

యతంతః-యోగినః-చ- ఏనం-పశ్యంతి- ఆత్మని-అవస్థితం

యతంతః-అపి-అకృతాత్మానః-న- ఏనం-పశ్యంతి-అచేతసః

యోగినః=యోగులు, యతంతః= సదా అభ్యాసపరులై, ఆత్మని= ఆత్మయందు, అవస్థితం= ఉన్నటువంటి, ఏనం= ఈ పరమాత్మను, పశ్యంతి= చూచుచున్నారు, అకృ

తాత్మాసః= ఆత్మజ్ఞానము లేని, అచేతసః = అవివేకులు, యతంతః అపి= అభ్యాస పరులైనను, ఏనం= ఈ పరమాత్మను, నచ పశ్యంతి=చూడజాలరు.

అంతః కరణశుద్ధిగలయోగులు తమహృదయముల యందున్న ఈ ఆత్మతత్త్వమును ప్రయత్నించి తెలిసికొనగలరు. కాని అంతఃకరణశుద్ధిలేని అజ్ఞానులు ఎంతగా ప్రయత్నించెయి, ఈ ఆత్మను తెలిసికొనజాలరు.

12 యదాదిత్యగతం తేజో జగద్భాసయతేఽఖిలమ్ ।

యచ్చంద్రమసి యచ్ఛాగ్నో తత్తేజో విద్ధి మామకమ్ ॥

యత్- ఆదిత్యగతం-తేజః-జగత్-భాసయతే-అఖిలం

యత్-చంద్రమసి-యత్-చ-అగ్నో-తత్-తేజః-విద్ధి- మామకం

యత్= ఏ, తేజః= తేజస్సు, ఆదిత్యగతం= సూర్యునియందు ఉన్నదియై, అఖిలం= సమస్తమైన, జగత్= జగత్తును, భాసయతే= ప్రకాశింపజేయుచున్నదో, యత్ = ఏది, చంద్రమసి= చంద్రునియందును, యత్= ఏది, అగ్నో చ= అగ్ని యందున్నదో, తత్= ఆ, తేజః= తేజస్సును, మామకం= నా సంబంధమైన దానినిగ, విద్ధి= తెలిసికొనుము.

సర్వజగత్తును ప్రకాశింపజేయు సూర్యునితేజస్సును, అటులనే చంద్రునితేజస్సును, అగ్నితేజస్సును నాతేజస్సేయని తెలిసికొనుము.

13 గామావిశ్య చ భూతాని ధారయామ్యహమోజసా ।

పుష్ణామి చౌషధీః సర్వాః సోమో భూత్వా రసాత్మకః ॥

గాం- ఆవిశ్య-చ-భూతాని-ధారయామి-అహం- ఓజసా

పుష్ణామి-చ- ఓషధీః-సర్వాః-సోమః-భూత్వా-రసాత్మకః

అహం=నేను, గాం = భూమిని, ఆవిశ్య=ప్రవేశించి, భూతాని=భూతములను, ఓజసా= శక్తిచేతను, ధారయామి చ= ధరించుచున్నాను, రసాత్మకః= రస స్వరూపుడగు, సోమః=

చంద్రుడను, భూత్వా= అయి, సర్వాః= సమస్తమైన, ఓపథీః చ= ఓపథులను, పుష్టామి= పోషించుచున్నాను.

భూమియందు ప్రవేశించి, నేను నా శక్తిద్వారా సకల భూతములను ధరించి, పోషించుచున్నాను. రసస్వరూపుడనై - అనగా అమృతమయుడైన చంద్రుడనై ఓపథులకు అనగా వనస్పతులన్నింటికిని, పుష్టిని చేకూర్చుచున్నాను.

14 అహం వైశ్వానరో భూత్వా ప్రాణినాం దేహమాశ్రితః ।

ప్రాణాపానసమాయుక్తః పచామ్యన్నం చతుర్విధమ్ ॥

అహం-వైశ్వానరః-భూత్వా-ప్రాణినాం-దేహం- ఆశ్రితః

ప్రాణాపాన సమాయుక్తః-పచామి- అన్నం- చతుర్విధం

అహం=నేను, వైశ్వానరః=జతరాగ్ని, భూత్వా= అయి, ప్రాణినాం= ప్రాణుల యొక్క, అహం=నేను, వైశ్వానరః= జతరాగ్ని, భూత్వా= అయి, ప్రాణినాం= ప్రాణుల యొక్క, దేహం= దేహమును, ఆశ్రితః = ఆశ్రయించిన వాడనగుచు, ప్రాణాపాన సమాయుక్తః= ప్రాణాపానాది వాయువులతో కూడినవాడనై, చతుర్విధం= నాలుగు విధములైన, అన్నం= అన్నమును, పచామి= పచనము చేయుచున్నాను.

నేనే ప్రాణాపానసమాయుక్తమైన వైశ్వానరుడు అనే అగ్ని రూపములో సర్వప్రాణుల శరీరములయందుండి నాలుగువిధములైన ఆహారములను జీర్ణము చేయుచుందును.

15 సర్వస్య చాహం హృది సన్నివిష్టో

మత్తః స్మృతిర్ జ్ఞానమపోహనం చ ।

వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యో

వేదాంతకృద్వేదవిదేవ చాహమ్ ॥

సర్వస్య-చ-అహం-హృది-సన్నివిష్టః-మత్తః-స్మృతిః-జ్ఞానం-అపోహనం-చ

వేదైః-చ-సర్వైః-అహం- ఏవ-వేద్యః-వేదాంతకృత్-వేదవిత్- ఏవ-చ- అహం
 అహం=నేను, సర్వస్య చ = సమస్త ప్రాణులయొక్క, హృది= హృదయమునందు,
 సంనివిష్టః= ఉన్నవాడును, మత్తః= నావలన, స్మృతిః= జ్ఞాపకశక్తి, జ్ఞానం= జ్ఞానము,
 అపోహనం చ= మరపును, అహం ఏవ = నేనే, సర్వైః= సమస్తములైన,
 వేదైః=వేదములచేత, వేద్యః చ = తెలియదగినవాడను, అహం ఏవ= నేనే, వేదాంతకృత్ =
 వేదాంతకర్తను, వేదవిత్ చ = వేదవిదుడను.

అన్ని ప్రాణుల హృదయములలో అంతర్యామిగా ఉన్న వాడను నేనే. నానుండియే
 స్మృతి, జ్ఞానము, మరపు కలుగుచున్నవి. వేదముల ద్వారా తెలిసికొనదగిన వాడను నేనే.
 వేదాంతకర్తను, వేదజ్ఞుడను గూడ నేనే.

16 ద్వావిమౌ పురుషౌ లోకే క్షరశ్చాక్షర ఏవ చ ।

క్షరః సర్వాణి భూతాని కూటస్థోఽక్షర ఉచ్యతే ॥

ద్వౌ- ఇమౌ- పురుషౌ-లోకే-క్షరః-చ-అక్షరః- ఏవ-చ

క్షరః-సర్వాణి-భూతాని-కూటస్థః-అక్షరః- ఉచ్యతే

లోకే= లోకమునందు, క్షరః చ = క్షరుడును, అక్షరః ఏవ చ= అక్షరుడును, ఇమౌ = ఈ,
 ద్వౌ= ఇరువురు, పురుషౌ= పురుషులు, సర్వాణి= సమస్తమైన, భూతాని= భూతములు,
 క్షరః= క్షరమనియు, అక్షరః= అక్షరుడగు పురుషుడు, కూటస్థః= బీవుడనియు, ఉచ్యతే=
 చెప్పబడుచున్నాడు.

ఈ లోకమునందు క్షరుడు (నశ్వరుడు), అక్షరుడు (వినాశనము లేనివాడు) అని
 పురుషులు రెండు విధములుగా గలరు. సకలప్రాణులశరీరములు నశ్వరములు.
 జీవాత్మ నాశరహితుడు.

17 ఉత్తమః పురుషస్తస్యః పరమాత్మేత్యుదాహృతః ।

యో లోకత్రయమావిశ్వ బిభరత్యవ్యయ ఈశ్వరః ॥

ఉత్తమః-పురుషః-తు-అన్యః-పరమాత్మా- ఇతి- ఉదాహృతః

యః-లోకత్రయం- ఆవిశ్య-బిభర్తి-అవ్యయః- ఈశ్వరః

యః= ఎవడు, అవ్యయః= అవినాశియు, ఈశ్వరః= ఈశ్వరుడు, లోకత్రయం= మూడులోకములను, ఆవిశ్య= ప్రవేశించి, బిభర్తి= భరించుచున్నాడో, అన్యః తు= ఇతరుడైన, పురుషః= పురుషుడు, ఉత్తమః= ఉత్తముడు, పరమాత్మా ఇతి= పరమాత్మయని, ఉదాహృతః = చెప్పబడుచున్నాడు.

పై ఇద్దరికంటెను ఉత్తముడైన పురుషుడు వేరైనవాడొకడు కలడు. అతడే నాశరహితుడైన పరమేశ్వరుడు, పరమాత్మ. అతడు మూడులోకములయందును ప్రవేశించి, అందఱిని భరించి పోషించుచున్నాడు.

18 యస్మాత్ క్షరమతీతోఽహమ్ అక్షరాదపి చోత్తమః ।

అతోఽస్మి లోకే వేదే చ ప్రథితః పురుషోత్తమః ॥

యస్మాత్-క్షరం-అతీతః-అహం-అక్షరాత్-అపి-చ- ఉత్తమః

అతః-అస్మి-లోకే-వేదే-చ-ప్రథితః-పురుషోత్తమః

అహం=నేనే, యస్మాత్= ఎందువలన, క్షరం= క్షరమునకు, అతీతః= అతీతుడనో, అక్షరాత్ అపి చ= అక్షరము కన్నను, ఉత్తమః = శ్రేష్ఠుడనో, అతః= అందువలన, లోకే= లోకమునందును, వేదే చ= వేదమునందును, పురుషోత్తమః= పురుషోత్తముడని, ప్రథితః= ప్రసిద్ధుడను, అస్మి= అయితిని.

నశ్వరమగు క్షేత్రము కంటెను నేను సర్వదా అతీతుడను. నాశరహితమైన జీవాత్మ కంటెను ఉత్తముడను. కనుక ఈజగత్తునందును, వేదముల యందును పురుషోత్తముడనని ప్రసిద్ధికెక్కెతిని.

19 యో మామేవమసమ్మాఢో జానాతి పురుషోత్తమమ్ ।

స సర్వవిద్యజతి మాం సర్వభావేన భారత ॥

యః-మాం- ఏవం-అసమ్మాఢః-జానాతి-పురుషోత్తమం

స-సర్వవిత్-భజతి-మాం-సర్వభావేన- భారత

భారత= అర్జునా, యః= ఎవడు, అసమ్మాఢః= జ్ఞానియై, మాం=నన్ను, ఏవం= ఇట్లు, పురుషోత్తమం= పురుషోత్తమునిగ, జానాతి= తెలిసికొనుచున్నాడో, సః=వాడు, సర్వవిత్= సర్వము తెలిసినవాడై, సర్వభావేన= సమస్త భావములచేత, మాం = నన్ను, భజతి=భజించుచున్నాడు.

ఓ అర్జునా ! జ్ఞానియైనవాడు ఈ విధముగా నన్ను తత్వతః పురుషోత్తమునిగా ఎఱుంగును. సర్వజ్ఞుడైన అతడు వాసుదేవుడనైన నన్నే నిరంతరము పరమేశ్వరునిగా భజించును.

20 ఇతి గుహ్యతమం శాస్త్రమ్ ఇదముక్తం మయానఘ ।

ఏతద్ బుద్ధ్యా బుద్ధిమాన్ స్యాత్ కృతకృత్యశ్చ భారత ॥

ఇతి-గుహ్యతమం-శాస్త్రం- ఇదం- ఉక్తం- మయా-అనఘ

ఏతత్-బుద్ధ్యా-బుద్ధిమాన్-స్యాత్-కృతకృత్యః-చ-భారత

అనఘ=పాపరహితుడా, భారత=అర్జునా, మయా=నాచేత, ఇదం= ఈ, గుహ్యతమం= అతిరహస్యమైనటువంటి, శాస్త్రం= యోగశాస్త్రము, ఇతి= ఇటుల, ఉక్తం= చెప్పబడినది, ఏతత్= దీనిని, బుద్ధ్యా= తెలిసికొని, బుద్ధిమాన్= బుద్ధిమంతుడును, కృతకృత్యఃచ = కృతకృత్యుడును, స్యాత్=అగును.

ఓ పుణ్యపురుషా ! ఓ అర్జునా! అత్యంతము రహస్యమైన ఈ శాస్త్రమును ఈ విధముగా నీకు తెలిపితిని. దీని తత్త్వమును తెలిసికొనిన మనుష్యుడు జ్ఞానియై కృతార్థుడు కాగలడు.

ఓం తత్సదితి శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు

బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే

శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే పురుషోత్తమయోగోనామ

పంచదశోఽధ్యాయః ॥